

BESLUIT

Nummer: 103319_11/14

Betreft zaak: Besluit tot vaststelling van tarieven voor het transport van gas ingevolge artikel 81c, eerste en tweede lid van de Gaswet per 1 januari 2010 voor Endinet Oost-Brabant N.V.

Datum: **02 DEC. 2009**

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na de dag van bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit, Juridische Dienst, Postbus 16326, 2500 BH Den Haag

Inhoudsopgave

- 1 Inleiding
- 2 Leeswijzer
- 3 Wettelijke basis van dit besluit
- 4 Context van dit besluit
  - 4.1 Inhoudelijke Context
  - 4.2 Wettelijke Context
- 5 Procedure
- 6 Beoordeling voorstel
- 7 Dictum
- Bijlage 1 Berekening van de Totale Inkomsten 2010 inclusief correcties
- Bijlage 2 Behandeling van de zienswijzen

1 Inleiding

1. Met dit besluit geeft de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit (hierna: de Raad) uitvoering aan artikel 81c van de Gaswet. Op grond hiervan stelt de Raad jaarlijks voor iedere netbeheerder de tarieven vast, die deze netbeheerder ten hoogste mag berekenen voor het transport van gas dat bestemd is voor levering aan afnemers en de dat transport ondersteunende diensten (hierna: transporttarieven).
2. De transporttarieven die de Raad met dit besluit vaststelt, treden in werking met ingang van 1 januari 2010.

2 Leeswijzer

3. Met dit besluit stelt de Raad de transporttarieven voor Endinet Oost-Brabant N.V. (hierna: Endinet Oost-Brabant) vast. Dit besluit bestaat uit een aantal hoofdstukken. In de hoofdstukken 3 en 4 beschrijft de Raad welk kader hij hanteert voor dit besluit. Het kader wordt bepaald door de wettelijke basis (hoofdstuk 3) en de context (hoofdstuk 4) van dit besluit. Hoofdstuk 5 heeft betrekking op de procedure die de Raad heeft gevolgd bij de totstandkoming van dit besluit. De Raad geeft zijn oordeel over het voorstel van Endinet Oost-Brabant in hoofdstuk 6. De Raad eindigt het besluit met zijn dictum (hoofdstuk 7).
4. De Raad heeft twee bijlagen toegevoegd aan het besluit. De eerste bijlage bevat een uitwerking van de berekening van de Totale Inkomsten 2010 inclusief correcties. In de tweede bijlage gaat de Raad in op de zienswijzen die zijn ingediend naar aanleiding van de terinzagelegging van de tariefvoorstellen. Beide bijlagen zijn een onderdeel van onderhavig besluit.

3 Wettelijke basis van dit besluit

5. In dit hoofdstuk beschrijft de Raad de bepalingen die gezamenlijk de wettelijke basis vormen voor dit besluit.
6. Artikel 81c, eerste lid van de Gaswet luidt:
“De raad van bestuur van de mededingingsautoriteit stelt met betrekking tot het transport van gas dat bestemd is voor levering aan afnemers voor iedere netbeheerder de tarieven, die kunnen verschillen voor de verschillende netbeheerders en voor de onderscheiden tariefdragers en die deze ten hoogste mag berekenen voor het transport van dat gas en de dat transport ondersteunende diensten, jaarlijks vast.”
7. Artikel 81c, tweede lid van de Gaswet luidt:
“De raad van bestuur van de mededingingsautoriteit kan de tarieven die zullen gelden in het jaar t corrigeren, indien de tarieven die golden in het jaar of de jaren voorafgaand aan het jaar t:
  - a. bij rechterlijke uitspraak of met toepassing van artikel 6:18 van de Algemene wet bestuursrecht zijn gewijzigd;*
  - b. zijn vastgesteld met inachtneming van onjuiste of onvolledige gegevens en de raad van bestuur van de mededingingsautoriteit, indien hij de beschikking had over juiste of volledige gegevens, tarieven zou hebben vastgesteld die in aanmerkelijke mate zouden afwijken van de vastgestelde tarieven;*
  - c. zijn vastgesteld met gebruikmaking van geschatte gegevens en de feitelijk gegevens daarvan afwijken.”*
8. Artikel 81d, eerste lid van de Gaswet luidt:
“De tarieven treden in werking op een door de raad van bestuur van de mededingingsautoriteit te bepalen datum en gelden tot 1 januari van het jaar, volgend op de datum van inwerkingtreding van het besluit tot vaststelling van de tarieven.”

4 Context van dit besluit

9. In dit hoofdstuk beschrijft de Raad de inhoudelijke en wettelijke context van dit besluit. Door deze context te beschrijven, plaatst de Raad dit besluit in een breder perspectief. Het breder perspectief bestaat uit een korte beschrijving van de wijze waarop het netbeheer van gasnetten past binnen de totale gasmarkt en van de samenhang van dit besluit met andere besluiten van de Raad.

4.1 Inhoudelijke Context

Beheer van gasnetten

10. De Raad houdt onafhankelijk toezicht op de gasmarkt, met als doel deze markt zo effectief mogelijk te laten werken. De gasmarkt bestaat uit de segmenten productie, levering en transport van gas. Bij productie en levering van gas is sprake van een vrije markt. Voor de bijbehorende diensten op deze segmenten kunnen handelaren, zakelijke gebruikers en consumenten zelf bepalen met welk bedrijf zij een contract willen afsluiten. Bij het transport van gas is dit niet het geval. Degenen die gebruik willen maken van de transportcapaciteit van een bepaald net kunnen niet zelf bepalen door welk bedrijf zij het transport willen laten verrichten. Zij zijn gebonden aan de netbeheerder die het net beheert waarvan zij gebruik willen maken.
11. Degene aan wie een gastransportnet toebehoort, is verplicht voor het beheer van dat net een of meer naamloze of besloten vennootschappen als netbeheerder aan te wijzen⁶¹. De aanwijzing van een netbeheerder behoeft instemming van de Minister⁶². Gas Transport Services B.V. is aangewezen als beheerder van het landelijk gastransportnet. De meeste afnemers zijn echter niet op dit landelijk gastransportnet aangesloten, maar op een fijnmazig gasdistributienet met een regionaal karakter en veelal met een lager drukniveau. Via het landelijk gastransportnet en het distributienet stroomt het gas uiteindelijk naar de afzonderlijke afnemers. Beheerders van dergelijke fijnmazige, regionale gastransportnetten worden ook wel regionale netbeheerders genoemd. Endinet Oost-Brabant is een regionale netbeheerder gas.

---

⁶¹ Ingevolge artikel 2, eerste lid van de Gaswet.

⁶² Ingevolge artikel 4, tweede lid van de Gaswet.

12. In de Gaswet zijn de beheertaken van netbeheerders bepaald⁶³. Een netbeheerder heeft onder meer als taak om zijn gastransportnet op economische voorwaarden in werking te hebben, te onderhouden en te ontwikkelen op een wijze die de veiligheid, doelmatigheid en betrouwbaarheid van dat gastransportnet en van het transport van gas waarborgt⁶⁴. Daarnaast heeft een netbeheerder als taak om koppelingen met andere gastransportnetten te realiseren en reparaties aan zijn gastransportnet uit te voeren⁶⁵. Netbeheerders hebben er belang bij dat zij de kosten (inclusief een redelijk rendement op het daadwerkelijk geïnvesteerde vermogen voor de vermogensverschaffers), die zij maken om te voldoen aan de wettelijke beheertaken, kunnen terugverdienen. Omdat netbeheerders de noodzakelijke kosten vergoed kunnen krijgen via de transporttarieven, komt door de regulering van de inkomsten de kwaliteit, en daarmee de leveringszekerheid, van gas niet in gevaar.
13. Netbeheerders van gastransportnetten hebben geen wettelijk monopolie. Aangezien het niet doelmatig is om meerdere gastransportnetten naast elkaar te hebben, bevinden netbeheerders zich feitelijk echter wel in een monopoliesituatie. Zij ondervinden bij het beheer van hun gastransportnetten geen concurrentie van andere netbeheerders. Het ontbreken van concurrentie zou ertoe kunnen leiden dat een netbeheerder onvoldoende doelmatig werkt, te hoge tarieven vaststelt of tussen verschillende typen afnemers gaat discrimineren. De afnemers worden in dergelijke gevallen benadeeld. Afnemers zijn namelijk gebaat bij het bevorderen van de doelmatigheid van de bedrijfsvoering en de meest doelmatige kwaliteit van het transport. Ook indien de netbeheerder een hoger rendement behaalt dan in het economisch verkeer gebruikelijk is, worden afnemers benadeeld. Het klemt des te meer als afnemers in dergelijke gevallen benadeeld worden, omdat zij niet in staat zijn om te kiezen voor een aansluiting op een distributienet van een andere netbeheerder waar zij *“meer waar voor hun geld krijgen”*⁶⁶.
14. De wetgever heeft de Raad daarom belast met de taak om een reguleringssystematiek vast te stellen waarmee netbeheerders, zoals de Minister aangeeft, *“een prikkel krijgen om net zo*

---

⁶³ Ingevolge artikel 10b van de Gaswet is het de netbeheerder niet toegestaan om goederen of diensten te leveren waarmee zij in concurrentie treden, met uitzondering van de in dat artikel limitatief opgesomde werkzaamheden. Artikel 32 van de Gaswet stelt daarbij dat een gasbedrijf een afzonderlijke boekhouding moet aanhouden voor het transport van gas.

⁶⁴ Ingevolge artikel 10, eerste lid van de Gaswet.

⁶⁵ Ingevolge artikel 10, eerste en derde lid van de Gaswet.

⁶⁶ Tweede Kamer, vergaderjaar 2002-2003, 28174, nr. 28, p. 13.

*doelmatig te handelen als bedrijven op een markt met concurrentie*⁶⁷. Indien dat het geval is, resulteert dat naar de mening van de Raad in een optimale balans tussen prijs en kwaliteit van de geleverde diensten. Met de vaststelling van een dergelijke reguleringsystematiek reguleert de Raad het gedrag van deze bedrijven die zich in een monopoliesituatie bevinden. De Raad beoogt met de reguleringsystematiek een optimale balans te vinden tussen de belangen van de diverse betrokkenen. Toepassing van de reguleringsystematiek leidt uiteindelijk tot een *x*-factor en rekenvolumina voor elke netbeheerder afzonderlijk. De *x*-factor en de rekenvolumina leiden op hun beurt weer tot de tarieven die elke netbeheerder ten hoogste mag berekenen voor het transport van gas aan zijn afnemers en de dat transport ondersteunende diensten. Kortom, op deze wijze bevordert de Raad door middel van marktwerking de doelmatige bedrijfsvoering van netbeheerders zoals bedoeld in artikel 81, eerste lid van de Gaswet.

4.2 Wettelijke Context

*Van het methodebesluit en het *x*-factor- en rekenvoluminabesluit...*

15. Jaarlijks stelt de Raad in afzonderlijke tariefbesluiten de maximum transporttarieven vast die elke netbeheerder in rekening mag brengen. De Raad vindt het belangrijk om inzichtelijk te maken hoe de transporttarieven samenhangen met het methodebesluit en de daarvan afgeleide *x*-factor en rekenvolumina per netbeheerder. De Raad hecht hier aan omdat deze begrippen onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.

16. De Raad heeft de methoden tot vaststelling van de *x*-factor en van de rekenvolumina voor regionale netbeheerders gas in een separaat methodebesluit vastgelegd. Voor de periode van

---

⁶⁷ Tweede Kamer, vergaderjaar 2002-2003, 28174, nr. 28, p. 13.

1 januari 2008 tot en met 31 december 2010 (hierna: derde reguleringsperiode) heeft de Raad deze twee (rekenkundige) methoden vastgelegd in het besluit van 25 april 2008 met kenmerk 102449/167. De wettelijke grondslag hiervoor is artikel 81, eerste, tweede en vierde lid van de Gaswet:

“-1. De raad van bestuur van de mededingingsautoriteit stelt na overleg met de gezamenlijke netbeheerders en met representatieve organisaties van partijen op de gasmarkt, met inachtneming van het belang dat door middel van marktwerking ten behoeve van afnemers de doelmatigheid van de bedrijfsvoering en de meest doelmatige kwaliteit van het transport worden bevorderd, de methode tot vaststelling van de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering, van de kwaliteitsterm en van het rekenvolume van elke tariefdrager van elke dienst waarvoor een tarief wordt vastgesteld, vast.”

“-2. De korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering heeft onder meer ten doel te bereiken dat de netbeheerder in ieder geval geen rendement kan behalen dat hoger is dan in het economisch verkeer gebruikelijk en dat de gelijkwaardigheid in de doelmatigheid van netbeheerders wordt bevorderd.”

“-4. De rekenvolumina die een netbeheerder gebruikt bij het voorstel, bedoeld in artikel 81b, zijn gebaseerd op daadwerkelijk gefactureerde volumina in eerdere jaren, of worden door de raad geschat indien deze betrekking hebben op nieuwe tarieven.”

17. Vervolgens heeft de Raad de methoden uit het methodebesluit toegepast om de hoogte van de x -factor en de rekenvolumina voor iedere netbeheerder afzonderlijk vast te stellen. Voor de derde reguleringsperiode zijn de rekenvolumina voor Endinet Oost-Brabant vastgesteld in het besluit van 25 april 2008 met kenmerk 102463_10/3 en is de x -factor gewijzigd vastgesteld in het besluit van 27 mei 2009 met kenmerk 103203_10/3. De wettelijke grondslag hiervoor is artikel 81a, eerste lid van de Gaswet:

“- 1. Ten behoeve van het voorstel, bedoeld in artikel 81b, stelt de raad van bestuur van de mededingingsautoriteit voor iedere netbeheerder afzonderlijk voor een periode van ten minste drie en ten hoogste vijf jaar vast:

- a. de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering,*
- b. de kwaliteitsterm, en*
- c. het rekenvolume van elke tariefdrager van elke dienst waarvoor een tarief wordt vastgesteld.”*

via het tariefvoorstel...

18. Iedere netbeheerder zendt jaarlijks aan de Raad een voorstel voor de tarieven die deze netbeheerder ten hoogste zal berekenen voor het transport van gas en de dat transport ondersteunende diensten (hierna: tariefvoorstel). Daarbij nemen de netbeheerders het uitgangspunt van kostenoriëntatie, de tariefstructuren zoals vastgelegd in de TarievenCode Gas, de door de Raad vastgestelde x -factor en rekenvolumina en de wettelijke formule in acht. De wettelijke grondslag hiervoor is artikel 81b, eerste en tweede lid van de Gaswet:
- “- 1. Iedere netbeheerder die het transport van gas verricht dat bestemd is voor levering aan afnemers zendt jaarlijks voor 1 oktober aan de raad van bestuur van de mededingingsautoriteit een voorstel voor de tarieven die deze netbeheerder ten hoogste zal berekenen voor het transport van gas aan die afnemers en de dat transport ondersteunende diensten, met inachtneming van:*
- het uitgangspunt dat de kosten worden toegerekend aan de tariefdragers betreffende de diensten die deze kosten veroorzaken,*
  - de tariefstructuren vastgesteld op grond van artikel 12f,*
  - het bepaalde bij of krachtens artikel 81a, en*
  - de formule:*

$$TI_t = \left(1 + \frac{cpi \pm x + q}{100} \right) TI_{t-1}$$

waarbij:

TI_t = de totale inkomsten uit de tarieven uit het jaar t , te weten de som van de vermenigvuldiging van elk tarief in het jaar t en het op basis van artikel 81a, onderdeel c, vastgestelde rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld;

TI_{t-1} = de totale inkomsten uit de tarieven in het jaar voorafgaand aan het jaar t , te weten de som van de vermenigvuldiging van elk tarief in het jaar $t-1$ en het op basis van artikel 81a, onderdeel c, vastgestelde rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld;

cpi = de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex (alle huishoudens), berekend uit het quotiënt van deze prijsindex, gepubliceerd in de vierde maand voorafgaande aan het jaar t , en van deze prijsindex, gepubliceerd in de zestiende maand voorafgaande aan het jaar t , zoals deze maandelijks wordt vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek;

x = de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering;

q = de kwaliteitsterm, die de aanpassing van de tarieven in verband met de geleverde kwaliteit aangeeft.

- 2. Een netbeheerder kan, gelijktijdig met het voorstel, bedoeld in het eerste lid, een voorstel doen voor een tariefverhoging ter dekking van de kosten voor de een uitzonderlijke en aanmerkelijke investering ter uitbreiding van het door de netbeheerder beheerde net.”

naar het tariefbesluit.

19. De Raad stelt jaarlijks de tarieven met betrekking tot het transport van gas en de dat transport ondersteunende diensten voor iedere netbeheerder vast. Dit tariefbesluit bevat de transporttarieven die afnemers van gas ten hoogste moeten betalen. Indien bij de eerder vastgestelde tarieven gebruik is gemaakt van onjuiste of onvolledige gegevens kan de Raad een correctie toepassen. De wettelijke grondslag voor het tariefbesluit is artikel 81c, eerste, tweede en derde lid van de Gaswet:
- “- 1. De raad van bestuur van de mededingingsautoriteit stelt met betrekking tot het transport van gas dat bestemd is voor levering aan afnemers voor iedere netbeheerder de tarieven, die kunnen verschillen voor de verschillende netbeheerders en voor de onderscheiden tariefdragers en die deze ten hoogste mag berekenen voor het transport van dat gas en de dat transport ondersteunende diensten, jaarlijks vast.*
- 2. De raad van bestuur van de mededingingsautoriteit kan de tarieven die zullen gelden in het jaar t corrigeren, indien de tarieven die golden in het jaar of de jaren voorafgaand aan het jaar t:*
- a. bij rechterlijke uitspraak of met toepassing van artikel 6:18 van de Algemene wet bestuursrecht zijn gewijzigd;*
- b. zijn vastgesteld met inachtneming van onjuiste of onvolledige gegevens en de raad van bestuur van de mededingingsautoriteit, indien hij de beschikking had over de juiste of volledige gegevens, tarieven zou hebben vastgesteld die in aanmerkelijke mate afwijken van de vastgestelde tarieven.*
- c. zijn vastgesteld met gebruikmaking van geschatte gegevens en de feitelijk gegevens daarvan afwijken.*
- 3. Indien het voorstel niet binnen de termijn, bedoeld in artikel 81b, eerste lid, aan de raad van bestuur van de mededingingsautoriteit is gezonden, stelt deze de tarieven voor de desbetreffende netbeheerder uit eigen beweging vast met inachtneming van artikel 81b.”*
20. De tarieven gelden voor de periode van inwerkingtreding tot 1 januari van het jaar volgend op inwerkingtreding ingevolge artikel 81d, eerste lid van de Gaswet:
- “-1. De tarieven treden in werking op een door de raad van bestuur van de mededingingsautoriteit te bepalen datum en gelden tot 1 januari van het jaar, volgend op de datum van inwerkingtreding van het besluit tot vaststelling van de tarieven”*

5 Procedure

21. Met het besluit van 25 april 2008 met het kenmerk 102449/167 heeft de Raad op grond van artikel 81, eerste lid van de Gaswet de methode vastgesteld tot vaststelling van de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering (hierna: *x*-factor) en de rekenvolumina voor de derde reguleringsperiode.
22. Met het besluit van 27 mei 2009 met het kenmerk 103203_10/3 heeft de Raad op grond van artikel 81a, eerste lid, onderdeel a, een *x*-factor van 7,6 vastgesteld voor Endinet Oost-Brabant voor de derde reguleringsperiode. Dit besluit betreft een wijziging van het besluit van 25 april 2008 met het kenmerk 102463_10/3.
23. De Raad heeft vooralsnog geen methode vastgesteld tot vaststelling van de kwaliteitsterm (hierna: *q*-factor) als bedoeld in artikel 81, eerste lid, onderdeel b van de Gaswet. De Raad heeft voor de derde reguleringsperiode dan ook geen *q*-factor vastgesteld, als bedoeld in artikel 81a, eerste lid, onderdeel b van de Gaswet.
24. Aan de hand van artikel 81b, eerste lid, onderdeel d van de Gaswet, heeft de Raad met gebruikmaking van de gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek de hoogte van de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex voor het jaar 2010 berekend uit het quotiënt van deze prijsindex, gepubliceerd in de vierde maand voorafgaande aan het jaar *t*, en van deze prijsindex, gepubliceerd in de zestiende maand voorafgaande aan het jaar *t*, zoals deze maandelijks wordt vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek. De hoogte van de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex voor het jaar 2010 bedraagt 0,3%.
25. Op 21 september 2009⁶⁸ heeft de Raad het verzoek naar Endinet Oost-Brabant gestuurd om uiterlijk 1 oktober 2009 het tariefvoorstel, bedoeld in artikel 81b, eerste lid van de Gaswet bij de Raad in te dienen. Op 1 oktober 2009 heeft de Raad het tariefvoorstel ontvangen.
26. Op 5 oktober 2009 heeft de Raad het tariefvoorstel ter inzage gelegd. Tevens is dit voorstel op de internetpagina van de Energiekamer van de Nederlandse Mededingingsautoriteit gepubliceerd (www.energiekamer.nl). Hiervan is op 5 oktober 2009 melding gemaakt in de Staatscourant⁶⁹. Gedurende de termijn van de terinzagelegging, die eindigde op 20 oktober 2009, heeft de Raad belanghebbenden in de gelegenheid gesteld zienswijzen op het tariefvoorstel in te dienen.

---

⁶⁸ De spreadsheet met de berekeningen van de nacalculatie 2e reguleringsperiode is op 22 september 2009 toegezonden.

⁶⁹ Staatscourant, 5 oktober 2009, nr 14960.

27. Op 19 oktober 2009 heeft VEMW en op 20 oktober 2009 heeft Fuwell Energy Group B.V. naar aanleiding van de terinzagelegging van de tariefvoorstellen een zienswijze ingediend. In bijlage 2 gaat de Raad hier nader op in.
28. Na ontvangst van het tariefvoorstel, zoals bedoeld in randnummer 25 heeft de Raad aan Endinet Oost-Brabant aanvullende vragen gesteld, met het verzoek een aangepast tariefvoorstel voor het jaar 2010, dan wel een nadere onderbouwing, in te dienen.
29. Op 10 november 2009 heeft de Raad van Endinet Oost-Brabant het aangepaste tariefvoorstel dan wel een voldoende nadere onderbouwing ontvangen.

6 Beoordeling voorstel

30. Op basis van de wettelijke formule zoals opgenomen in randnummer 18 en de x -factor zoals opgenomen in randnummer 22 stelt de Raad de Totale Inkomsten voor het jaar 2010 voor Endinet Oost-Brabant vast op EUR 21.533.188.
31. De Raad corrigeert deze Totale Inkomsten voor het jaar 2010 voor de volgende nacalculaties:
  - de nacalculatie tweede reguleringsperiode
  - de aanpassing van de nacalculatie tweede reguleringsperiode
  - de nacalculatie januari 2007
  - de nacalculatie eerste helft 2008
  - de aanpassing van de nacalculatie eerste helft 2008
  - de nacalculatie TI2008
  - de nacalculatie TI2009
  - de nacalculatie TI2010
  - de nacalculatie lokale heffingen

Voor de beschrijving en de berekening van de Totale Inkomsten inclusief deze correcties⁷⁰ verwijst de Raad naar Bijlage 2.

---

⁷⁰ Zie hoofdstuk 10.3 van het methodebesluit.

32. De bovengenoemde nacalculaties hebben geleid tot een correctiebedrag voor het jaar 2010. Deze correctiebedragen zijn voor de beoordeling van het tariefvoorstel bij de Totale Inkomsten 2010 opgeteld. Voor Endinet Oost-Brabant berekent de Raad de volgende correctiebedragen:
- het correctiebedrag nacalculatie 2^e reguleringsperiode bedraagt EUR -680.951.
  - het correctiebedrag door de aanpassing van de nacalculatie 2^e reguleringsperiode bedraagt EUR 392.731.
  - het correctiebedrag nacalculatie januari 2007 bedraagt EUR -30.042.
  - het correctiebedrag nacalculatie eerste helft 2008 bedraagt EUR -254.971.
  - het correctiebedrag door de aanpassing van de nacalculatie eerste helft 2008 bedraagt EUR 84.093.
  - het correctiebedrag nacalculatie TI2008 bedraagt EUR 169.972.
  - het correctiebedrag nacalculatie TI2009 bedraagt EUR 305.868.
  - het correctiebedrag nacalculatie TI2010 bedraagt EUR 275.951.
  - het correctiebedrag nacalculatie Lokale Heffingen bedraagt EUR 0.
33. De Raad stelt de Totale Inkomsten voor het jaar 2010 inclusief correcties voor Endinet Oost-Brabant vast op EUR 21.795.841.
34. De Raad heeft op 1 oktober 2009 een tariefvoorstel van Endinet Oost-Brabant ontvangen. De Raad beoordeelt het ontvangen tariefvoorstel aan de hand van artikel 81b, eerste lid van de Gaswet. Daartoe toetst de Raad het tariefvoorstel onder meer aan de richtlijnen voor het tariefvoorstel die de Raad bij het verzoek aan de netbeheerders om een voorstel in te dienen heeft meegedeeld. Deze richtlijnen zien toe op de ontwikkeling van de totale inkomsten, de inkomsten per tariefstructuur en de individuele tarieven voor iedere netbeheerder. Daarnaast neemt de Raad in de beoordeling van het tariefvoorstel de hoogte van en de verhouding tussen de individuele tarieven van iedere netbeheerder mee.
35. De Raad constateert dat de inkomsten die worden behaald bij het tariefvoorstel van Endinet Oost-Brabant overeenkomen met of lager zijn dan de door de Raad berekende Totale Inkomsten inclusief correcties voor het jaar 2010.

36. De Raad constateert verder dat in het oorspronkelijke tariefvoorstel van Endinet Oost-Brabant de procentuele inkomsten die worden behaald met de tarieven voor Telemetrie dalen met 10%. Dit in tegenstelling tot de procentuele inkomsten die worden behaald met de tarieven voor kleinverbruikers en profielgrootverbruikers, die nagenoeg gelijk blijven. De Raad heeft aan Endinet Oost-Brabant gevraagd een verklaring te geven voor dit verschil en deze verklaring te ondersteunen met een kostenonderbouwing waaruit blijkt dat de sterke daling van tarieven voor Telemetrie als oorzaak heeft een daling van kosten die specifiek gerelateerd zijn aan Telemetrie. Ook heeft de Raad Endinet Oost-Brabant de gelegenheid gegeven een aangepast tariefvoorstel in te dienen.
37. In reactie op de door de Raad gestelde vragen heeft Endinet Oost-Brabant op 10 november 2009 een aangepast tariefvoorstel ingediend waarin Endinet Oost-Brabant de procentuele verandering van inkomsten per categorie meer gelijk heeft getrokken. De Raad constateert dat de toetsing van de voorgestelde tarieven in het aangepaste tariefvoorstel aan de criteria genoemd in randnummer 34 geen aanleiding geeft om de voorgestelde tarieven gewijzigd vast te stellen.
38. De Raad oordeelt op grond van voorgaande randnummers dat het op 10 november 2009 door Endinet Oost-Brabant ingediende tariefvoorstel voldoet aan alle in artikel 81b, eerste lid van de Gaswet genoemde eisen.

7 Dictum

39. Op grond van artikel 81c, eerste en tweede lid van de Gaswet besluit de Raad de transporttarieven die Endinet Oost-Brabant ten hoogste in rekening mag brengen, als volgt vast te stellen:

Voor afnemers met een aansluitcapaciteit van ten hoogste 40 m³(n)/uur:

- Vastrecht:	€ 18,00	per aansluiting per jaar
- Capaciteitsafhankelijk tarief:	€ 22,2091	per eenheid rekencapaciteit per jaar

Voor profielgrootverbruikers:

- Vastrecht:	€ 18,00	per aansluiting per jaar
- Capaciteitsafhankelijk tarief:	€ 21,8503	per eenheid rekencapaciteit per jaar

Voor telemetriegrootverbruikers (<16 bar):

- Vastrecht:	€ 1.020,26	per aansluiting per jaar
- Capaciteitsafhankelijk tarief standaard:	€ 19,1699	per eenheid gefactureerde capaciteit per jaar

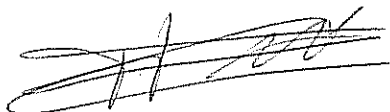
40. Van dit besluit zal mededeling worden gedaan in de Staatscourant. Voorts zal dit besluit worden gepubliceerd op de internetpagina van de Energiekamer van de NMa (www.energiekamer.nl) en ter inzage liggen ten kantore van de Raad. Daarnaast is iedere netbeheerder verplicht om een exemplaar van de voor hem geldende tarieven voor een ieder ter inzage te leggen in al zijn vestigingen.

41. Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2010.

Den Haag,

Datum: 2/12/2009

De Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit,
namens deze:

Drs. F.E. Koel

Wvd. Clustermanager Distributienetten

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na de dag van bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit, Juridische Dienst, Postbus 16326, 2500 BH, Den Haag. In dit bezwaarschrift kan een belanghebbende op basis van artikel 7:1a, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht, de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de administratieve rechter.

Bijlage 1

Berekening van de Totale Inkomsten 2010 inclusief correcties

1	Inleiding.....	2
2	Nacalculatie tweede reguleringsperiode.....	4
2.1	Methode nacalculatie in formulevorm	5
2.1.1	Toegepaste methode.....	5
2.1.2	Standaardisatie van de afzet	5
2.1.3	Productiviteitsverandering	7
2.1.4	Nacalculatie α factoren	8
2.1.5	Nacalculatiebedragen	8
3	Nacalculatie januari 2007	10
4	Nacalculatie eerste helft 2008.....	11
5	Nacalculaties op basis van de gewijzigd vastgestelde α factoren	12
5.1	Nacalculatie totale inkomsten 2008.....	12
5.2	Nacalculatie totale inkomsten 2009	13
5.3	Nacalculatie totale inkomsten 2010	13
5.4	Wijziging van de nacalculatie eerste helft 2008.....	14
5.5	Wijziging van de nacalculatie tweede reguleringsperiode.....	15
6	Nacalculatie lokale heffingen 2008.....	15

1 Inleiding

1. In deze bijlage legt de Raad uit hoe hij de Totale Inkomsten 2010 inclusief correcties voor iedere netbeheerder heeft berekend. De transporttarieven voor het jaar 2010 worden vastgesteld met behulp van deze inkomsten. De Raad berekent de Totale Inkomsten 2010 inclusief correcties voor iedere netbeheerder in een aantal stappen die hij hieronder toelicht.
2. Ten eerste gebruikt de Raad de formule uit artikel 81b, eerste lid, onderdeel d van de Gaswet. Hiermee berekent de Raad de Totale Inkomsten 2010. De Raad hanteert hiervoor de Totale Inkomsten 2009 (zoals vastgesteld in het tariefbesluit 2009), de cpi , de x -factor en q -factor.
3. De Raad past op de transporttarieven voor het jaar 2010 drie correcties toe voor eerder vastgestelde nacalculaties en daarnaast zes correcties voor nieuwe nacalculaties. De eerder vastgestelde nacalculaties betreffen de nacalculatie tweede reguleringsperiode, de nacalculatie januari 2007 en de nacalculatie eerste helft 2008¹. De nieuwe nacalculaties betreffen de nacalculatie lokale heffingen 2008, de nacalculatie Totale Inkomsten 2008 (hierna: TI2008), de nacalculatie Totale Inkomsten 2009 (hierna: TI2009) en de nacalculatie Totale Inkomsten 2010 (hierna: TI2010), en de wijziging van de nacalculatie tweede reguleringsperiode en de wijziging van de nacalculatie eerste helft 2008. Deze nacalculaties zullen hierna, in randnummer 9 en verder, worden toegelicht. De Raad berekent de Totale Inkomsten 2010 inclusief correcties voor iedere netbeheerder als volgt:

$$TI_{i,2010,C} = TI_{i,2010} + Cor_{i,2010,2RP} + Cor_{i,2010,jan07} + Cor_{i,2010,S1\_2008} + Cor_{i,2010,TI2008} + Cor_{i,2010,TI2009} + Cor_{i,2010,TI2010} + Cor_{i,2010,2RP}^{wz} + Cor_{i,2010,S1\_2008}^{wz} + Cor_{i,2010,LH}$$

waarbij:

$TI_{i,2010,C}$	de totale inkomsten 2010 van netbeheerder i inclusief correcties
$TI_{i,2010}$	de totale inkomsten 2010 van netbeheerder i zonder correcties
$Cor_{i,2010,2RP}$	het bedrag dat de Raad in 2010 als correctie toepast op de tarieven van netbeheerder i als gevolg van de nacalculatie van de tweede reguleringsperiode
$Cor_{i,2010,jan07}$	het bedrag dat de Raad in 2010 als correctie toepast op de tarieven van netbeheerder i als gevolg van de nacalculatie van januari 2007
$Cor_{i,2010,S1\_2008}$	het bedrag dat de Raad in 2010 als correctie toepast op de tarieven van netbeheerder i als gevolg van de nacalculatie van de eerste helft van 2008
$Cor_{i,2010,TI2008}$	het bedrag dat de Raad in 2010 als correctie toepast op de tarieven van netbeheerder i als gevolg van de nacalculatie van de TI2008

---

¹ Zie hoofdstuk 10.3 van het methodebesluit.

$Cor_{i,2010,TI2009}$	het bedrag dat de Raad in 2010 als correctie toepast op de tarieven van netbeheerder i als gevolg van de nacalculatie van de TI2009
$Cor_{i,2010,TI2010}$	het bedrag dat de Raad in 2010 als correctie toepast op de tarieven van netbeheerder i als gevolg van de nacalculatie van de TI2010
$Cor_{i,2010,2RP}^{wz}$	het bedrag dat de Raad in 2010 als correctie toepast op de tarieven van netbeheerder i als gevolg van de wijziging van de nacalculatie van de tweede reguleringsperiode
$Cor_{i,2010,S1\_2008}^{wz}$	het bedrag dat de Raad in 2010 als correctie toepast op de tarieven van netbeheerder i als gevolg van de wijziging van de nacalculatie van de eerste helft van 2008
$Cor_{i,2010,LH}$	het bedrag dat de Raad in 2010 als correctie toepast op de tarieven van netbeheerder i als gevolg van de nacalculatie van de lokale heffingen 2008

- Gezien de omvang van de drie eerst genoemde nacalculatiebedragen heeft de Raad er in 2008 voor gekozen deze bedragen gelijkmatig over de drie jaren van de derde reguleringsperiode te verwerken in de tarieven². Hiermee voorkomt de Raad grote tariefschommelingen als gevolg van de nacalculaties. Voor de overige nacalculaties die in de TI2010 worden verrekend geldt dat deze nagenoeg alle positief uitvallen voor de netbeheerders en daarmee de daling van de TI2010 als gevolg van de eerste drie nacalculaties ongeveer opheffen. De Raad kiest er daarom voor deze nacalculaties volledig in 2010 in de tarieven te verrekenen.
- Om tot een juist correctiebedrag te komen rekent de Raad alle nacalculatiebedragen om naar het prijspeil voor 2010. De Raad berekent elk correctiebedrag van de drie eerst genoemde nacalculaties door elk nacalculatiebedrag te delen door drie en te vermeerderen met de relevante heffingsrentes:

$$Cor_{i,2010,k} = \frac{Nac_{i,k}}{3} \cdot (1 + r_{Heff\ 2009}) \cdot (1 + r_{Heff\ 2010})$$

waarbij:

$Cor_{i,2010,k}$	het bedrag dat de Raad in 2010 als correctie toepast op de tarieven van netbeheerder i als gevolg van de nacalculatie van k (zoals vermeld in randnummer 3 zijn er drie waarden van k , te weten $2RP$, $jan07$ en $S1\_2008$)
$Nac_{i,k}$	het bedrag dat de Raad als gevolg van de nacalculatie van k in de derde reguleringsperiode als correctie toepast op de tarieven van netbeheerder i
$r_{Heff\ 2009}$	relevante heffingsrente in 2009 volgens art. 30, lid 5, Algemene Wet inzake de Rijksbelasting
$r_{Heff\ 2010}$	relevante heffingsrente in 2010 volgens art. 30, lid 5, Algemene Wet inzake de Rijksbelasting

² Zie randnummer 186 van het methodebesluit.

6. De nacalculatiebedragen van de nacalculatie lokale heffingen 2008, de nacalculatie TI2008, de wijziging van de nacalculatie tweede reguleringsperiode en de wijziging van de nacalculatie eerste helft 2008, zijn berekend in prijspeil 2008. De correctiebedragen van deze nacalculaties worden berekend door de nacalculatiebedragen te vermeerderen met de heffingsrentes voor de jaren 2009 en 2010.

$$Cor_{i,2010,j} = Nac_{i,j} \cdot (1 + r_{Heff\ 2009}) \cdot (1 + r_{Heff\ 2010})$$

waarbij:

$Cor_{i,2010,k}$ het bedrag dat de Raad in 2010 als correctie toepast op de tarieven van netbeheerder i als gevolg van de nacalculatie van j (zoals vermeld in randnummer 6 zijn er vier waarden van j , te weten $TI2008$, LH , $2RP^{VZ}$ en $S1\_2008^{VZ}$)

$Nac_{i,j}$ het bedrag dat de Raad als gevolg van de nacalculatie van j in de derde reguleringsperiode als correctie toepast op de tarieven van netbeheerder i

7. Het nacalculatiebedrag van de nacalculatie TI2010 is berekend in prijspeil 2010 en daarmee gelijk aan het correctiebedrag TI2010. Het nacalculatiebedrag van de nacalculatie TI2009 is berekend in prijspeil 2009. Het correctiebedrag TI2009 wordt berekend door het nacalculatiebedrag TI2009 te vermeerderen met de heffingsrente voor het jaar 2010.

$$Cor_{i,2010,TI2009} = Nac_{i,l} \cdot (1 + r_{Heff\ 2010})$$

waarbij:

$Cor_{i,2010,TI2009}$ het bedrag dat de Raad in 2010 als correctie toepast op de tarieven van netbeheerder i als gevolg van de nacalculatie van de TI2009

$Nac_{i,TI2009}$ het bedrag dat de Raad als gevolg van de nacalculatie van de TI2009 in de derde reguleringsperiode als correctie toepast op de tarieven van netbeheerder i

8. In de volgende hoofdstukken van deze bijlage legt de Raad uit hoe hij de individuele nacalculatiebedragen berekent. Vervolgens bevat de appendix bij deze bijlage een overzicht van de nacalculatie- en correctiebedragen voor alle netbeheerders die de Raad op basis van deze bijlage berekent.

2 Nacalculatie tweede reguleringsperiode

9. Op 5 september 2005 heeft de Raad de methode ter vaststelling van de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering door netbeheerders en het rekenvolume van elke tariefdrager van elke dienst waarvoor een tarief wordt vastgesteld, met kenmerk 101858/67, vastgesteld. Bij besluit van 8 november

2006 met kenmerk 101858/ 122 heeft de Raad bovengenoemd besluit gewijzigd. Beide besluiten vormen het methodebesluit voor de tweede reguleringsperiode (hierna: besluit van 5 september 2005).

10. In het besluit van 5 september 2005 heeft de Raad vastgelegd dat de x -factoren voor de tweede reguleringsperiode na die periode zouden worden nagecalculeerd op basis van artikel 81c, lid 2, sub c van de Gaswet. Bij deze nacalculatie berekent de Raad achteraf hoe hoog de x -factoren geweest zouden zijn als hij was uitgegaan van de feitelijke productiviteitsverandering in plaats van de geschatte productiviteitsverandering. Op basis van deze nagecalculeerde x -factoren berekent de Raad vervolgens welke inkomsten de netbeheerders zouden hebben mogen behalen uit de gereguleerde tarieven. De som van de verschillen in inkomsten die de Raad zodoende berekent, verwerkt hij vervolgens als een correctie in de tarieven tijdens de derde reguleringsperiode. Hierbij past de Raad de wettelijke heffingsrente toe.
11. De Raad heeft de nacalculatie uitgevoerd conform de in het besluit van 5 september 2005 vastgelegde methode³. Op twee punten heeft de Raad de methode uit dit besluit nader gespecificeerd. Daarnaast heeft hij één kennelijke verschrijving gecorrigeerd. In dit hoofdstuk onderbouwt de Raad de wijze waarop hij de nacalculatie van de x -factoren voor de tweede periode heeft uitgevoerd.

2.1 Methode nacalculatie in formulevorm

2.1.1 Toegepaste methode

12. In dit hoofdstuk zet de Raad in formulevorm uiteen op welke wijze hij de nacalculatie voor de tweede reguleringsperiode uitvoert. Deze formules ontleent de Raad aan het besluit van 5 september 2005.
13. Op drie punten is de methode van nacalculatie niet reeds vastgelegd in het besluit van 5 september 2005. Het gaat om de volgende onderdelen:
  - a) Het uitbreiden van de meetgroep. De Raad licht dit toe in randnummer 0.
  - b) Het corrigeren van een kennelijke verschrijving in de berekening van de gemiddelde gemeten productiviteitsverandering. De Raad licht dit toe in randnummer 21.
  - c) De definitie van de algemene variabele teta. De Raad licht dit toe in randnummer 22.

2.1.2 Standaardisatie van de afzet

14. Om de productiviteitsverandering voor alle netbeheerders eenduidig te kunnen meten dient de Raad de afzet van de verschillende netbeheerders te standaardiseren. Dit doet hij door middel van het berekenen van de samengestelde output. De Raad berekent de samengestelde output per netbeheerder voor de nacalculatie van de x -factoren voor de tweede periode op basis van randnummer 31 van Bijlage A van het besluit van 5 september 2005 als volgt:

$$SO_{i,t} = P_{2004}^* \cdot y_{i,t}$$

waarbij:

$SO_{i,t}$ de samengestelde output van netbeheerder i in het jaar t die is berekend door

---

³ Zie ook randnummer 183 van het methodebesluit.

vermenigvuldiging van de sectortarieven met de voor graaddagen gecorrigeerde volumes in het jaar t

p_{2004}^* de sectortarieven in het jaar 2004 die zijn berekend aan de hand van de tarieven van de sector gewogen met de gerealiseerde en gefactureerde volumes 2004

$y_{i,t}$ de voor graaddagen gecorrigeerde volumes voor jaar t van netbeheerder i die gebaseerd zijn op de gerealiseerde en gefactureerde volumes in jaar t en een graaddagencorrectie

15. De sectortarieven uit de vorige formule worden berekend op basis van randnummer 32 van bijlage A van besluit van 5 september 2005:

$$p_{2004}^*(j) = \frac{\sum_i p_{i,2004}(j) \cdot y_{i,2004}(j)}{\sum_i y_{i,2004}(j)}$$

waarbij:

$p_{2004}^*(j)$ het tariefelement j uit p_{2004}^*

$p_{i,t}(j)$ het tariefelement j van netbeheerder i in jaar t

$y_{i,t}(j)$ het volume-element j uit $y_{i,t}$

16. In 2005 is de tariefstructuur voor kleinverbruikers veranderd. Hierdoor zijn de afnemerscategorieën kleinverbruikers voor het jaar 2004 anders dan die voor de jaren 2005 en later. Dit heeft tot gevolg dat de volumes en tarieven van 2004 niet vergelijkbaar zijn met die van na 2004. De Raad baseert daarom de sectortarieven 2004 voor kleinverbruikers, op basis van randnummer 29 van bijlage A van het besluit van 5 september 2005, op de tarieven voor 2005. Dit doet hij door als volgt de tarieven voor 2004 te corrigeren:

$$p_{i,2004,K} = p_{i,2005,K} / \left(1 - \overline{\mu}_K + cpi_{2005}\right)$$

waarbij:

$p_{i,t,K}$ De kleinverbruikerstarieven van netbeheerder i in jaar t

$\overline{\mu}_K$ De gemiddelde efficiëntiefactor op de inkomsten uit kleinverbruikerstarieven in de tweede periode

cpi de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex. Deze wordt berekend uit het quotiënt van deze prijsindex, gepubliceerd in de vierde maand voorafgaande aan jaar t , en van deze prijsindex, gepubliceerd in de zestiende maand voorafgaande aan jaar t , zoals deze maandelijks wordt vastgesteld door het Centraal Bureau voor Statistiek.

17. Op basis van randnummers 14 en 18 van het besluit van 8 november 2006 corrigeert de Raad voor de berekening van de samengestelde output de volumes en prijzen voor grootverbruikers. De correcties bestaan er uit dat de Raad de tarieven vermenigvuldigt met het quotiënt van de gecontracteerde en

benutte capaciteit. De volumes vermenigvuldigt hij met het quotiënt van de benutte en gecontracteerde capaciteit.

2.1.3 Productiviteitsverandering

18. Op basis van randnummer 27 uit bijlage A van het besluit van 5 september 2005 bepaalt de Raad de individuele productiviteitsveranderingen op basis van cijfers uit 2004 en 2006. Hierbij defleert de Raad de kosten voor 2006 met de relevante cpi, om een reële kostenverandering te meten.

$$PV_{i,2004,2005,2006} = \frac{\frac{C_{i,2004}}{SO_{i,2004}} - \frac{C_{i,2006}}{(1 + cpi_{2004-2006})} / SO_{i,2006}}{\frac{C_{i,2004}}{SO_{i,2004}}}$$

waarbij:

$PV_{i,p}$ de gemeten productiviteitsverandering van netbeheerder i over periode p^4

$C_{i,t}$ de gestandaardiseerde kosten van netbeheerder i in jaar t

19. De Raad heeft de meetgroep berekend conform randnummers 33 t/m 35 van Bijlage A van het besluit van 5 september 2005. Volgens deze methode bestaat de meetgroep uit de volgende netbeheerders: de netbeheerders die in 2001 tot de meetgroep behoorden, aangevuld met Delta, omdat die in 2004 op basis van randnummer 34 van Bijlage A van het methodebesluit aan het efficiëntie criterium voldeed. Daarnaast is op basis van randnummer 35 van Bijlage A van het besluit van 5 september 2005 Essent Netwerk B.V. toegevoegd, omdat nog geen van de grote drie netbeheerders⁵ deel uitmaakte van de meetgroep en omdat Essent Netwerk B.V. de meest efficiënte netbeheerder van de deze drie netbeheerders is.

Netbeheerders in meetgroep	Reden in meetgroep
Netbeheerder Centraal Overijssel B.V.	Deel meetgroep 2001
DELTA Netwerkbedrijf B.V.	Efficiëntie criterium 2004
B.V. Netbeheer Haarlemmermeer	Deel meetgroep 2001
Obragas Net N.V.	Deel meetgroep 2001
ONS Netbeheer B.V.	Deel meetgroep 2001
Westland Energie Infrastructuur B.V.	Deel meetgroep 2001
Essent Groep	Meest efficiënt grote drie

20. Vervolgens heeft de Raad een representativiteitstoets toegepast op de productiviteitsverandering die hij meet voor deze meetgroep. Dat heeft hij gedaan door de productiviteitsverandering van de meetgroep te

⁴ periode p kan in de gebruikte symbolen zowel een jaar als een periode van een aantal jaar beslaan.

⁵ Dit zijn: N.V. Continuon Netbeheer, Essent Netwerk B.V. en Eneco Netbeheer B.V.

vergelijken met de productiviteitsverandering van de hele sector. De Raad concludeert op grond van deze toets dat de meetgroep niet representatief is. Hij breidt daarom de meetgroep uit naar alle netbeheerders.

21. De Raad berekent de gemiddelde productiviteitsverandering op basis van randnummer 28 van Bijlage A van het besluit van 5 september 2005 volgens onderstaande formule. Deze formule wijkt af van de in het methodebesluit opgenomen formule, omdat deze een kennelijke verschrijving bevatte. Deze verschrijving is een feitelijke onjuistheid. Hoewel de gemeten productiviteitsverandering namelijk een verandering over twee jaar is, rekent de formule in het methodebesluit deze verandering toe aan een periode van drie jaar door de gemeten gemiddelde productiviteitsverandering tot de derde macht te verheffen. In de nacalculatie corrigeert de Raad deze inconsistentie door in het linkerdeel van de formule een tweemacht op te nemen.

$$1 - (1 - g'_{2004,2005,2006})^2 = \frac{\sum_i (p_{i,2004} \cdot y_{i,2006} \cdot PV_{i,2004,2005,2006})}{\sum_i (p_{i,2004} \cdot y_{i,2006})}$$

waarbij:

g'_p de gemeten gemiddelde productiviteitsverandering over periode p

2.1.4 Nacalculatie x -factoren

22. Op basis van randnummer 37 van Bijlage A van het besluit van 5 september 2005 herberekent de Raad de x -factoren volgens onderstaande formule. De parameter θ in deze formule is in het besluit van 5 september 2005 strikt genomen niet (meer) gedefinieerd. De Raad berekent de parameter θ door de respectieve θ 's voor klein- en grootverbruik te wegen.

$$(1 - x'_{i,2005,2006,2007})^3 = \theta_i \cdot (1 - (g'_{2004,2005,2006} - 0,005))^3$$

waarbij:

$x'_{i,p}$ de x -factor voor netbeheerder i in periode p zoals berekend met de gemeten productiviteitsverandering en inhaalslag

θ_i de gewogen efficiëntieparameter van netbeheerder i gebaseerd op de benchmark van het jaar 2004

2.1.5 Nacalculatiebedragen

23. De herberekende x -factoren leiden volgens randnummer 10 van Bijlage A van het besluit van 5 september 2005 als volgt tot aangepaste totale inkomsten uit gereguleerde tarieven:

$$TI'_{i,2005} = TI_{i,2004} \cdot (1 - x'_{i,2005,2006,2007})$$

$$TI'_{i,2006} = TI_{i,2004} \cdot (1 - x'_{i,2005,2006,2007})^2$$

$$TI'_{i,2007} = TI_{i,2004} \cdot (1 - x'_{i,2005,2006,2007})^3$$

waarbij:

$TI'_{i,t}$ de totale inkomsten van netbeheerder i in jaar t als die berekend zouden worden aan de hand van de daadwerkelijk gemeten productiviteitsverandering

24. De herberekende x -factoren leiden vervolgens op basis van randnummer 11 van Bijlage A van het besluit van 5 september 2005 als volgt tot schattingsfouten per jaar van de tweede periode:

$$s_{i,2005} = TI'_{i,2005} - TI_{i,2005}$$

$$s_{i,2006} = TI'_{i,2006} - TI_{i,2006}$$

$$s_{i,2007} = TI'_{i,2007} - TI_{i,2007}$$

waarbij:

$s_{i,t}$ de schattingsfout van de totale inkomsten voor netbeheerder i in jaar t als gevolg van het verschil tussen de vooraf bepaalde en de gemeten productiviteitsverandering

25. Volgens randnummer 12 van Bijlage A van het besluit van 5 september 2005 leiden de schattingsfouten volgens onderstaande formule tot een totale schattingsfout voor de tweede periode. Deze totale schattingsfout is het nacalculatiebedrag. Overigens zal de Raad (delen van) nacalculatiebedragen die worden verwerkt na 2008 tevens corrigeren voor wettelijke heffingsrente tussen 2008 en het betreffende jaar.

$$Nac_{i,2RP} = TS_{i,2005,2006,2007} = \sum_{t=2005}^{2007} s_{i,t} \cdot (1 + r_{t,\dots,2008})^{2008-t}$$

waarbij:

$Nac_{i,2RP}$ Het bedrag dat de Raad als gevolg van de nacalculatie van de tweede reguleringsperiode in de derde reguleringsperiode als correctie toepast op de tarieven van netbeheerder i

$TS_{i,p}$ de totale schattingsfout in periode p voor netbeheerder i

r_p heffingsrente in periode p volgens art. 30, lid 5, Algemene Wet inzake de Rijksbelastingen

3 Nacalculatie januari 2007

Aanleiding

26. De Raad heeft de tarieven voor het jaar 2007 vastgesteld per 1 februari 2007. Dit had tot gevolg dat de netbeheerders in januari 2007 nog de tarieven voor 2006 hanteerden. Zoals aangekondigd in de brief van 1 december 2006 over het proces tot vaststelling van transport- en aansluittarieven elektriciteit en gas 2007⁶ en opgenomen in het methodebesluit⁷ calculeert de Raad daarom de tariefinkomsten over deze maand na.

Methode

27. De Raad berekent het nacalculatiebedrag als de inkomsten die netbeheerders uit gereguleerde tarieven hadden mogen verdienen verminderd met de inkomsten die ze daadwerkelijk hebben verdiend. Voor beide bedragen gaat de Raad hierbij uit van de rekenvolumes. Het nacalculatiebedrag is zodoende gelijk aan het rekenvolume dat toerekenbaar is aan de maand januari 2007, vermenigvuldigd met het verschil tussen de tarieven die de Raad voor 2007 heeft vastgesteld en de tarieven die de netbeheerders in januari 2007 daadwerkelijk hebben gefactureerd. Ten slotte verhoogt de Raad dit bedrag nog met de wettelijke heffingsrente.

$$Nac_{i, jan07} = (1 + r_{2007-2008}) \cdot \sum_j (p_{i,j,2007} - p_{i,j, jan07}) \cdot rv_{i,j,2005-2007} \cdot jf_{j, jan2007}$$

waarbij:

$Nac_{i, jan07}$	het bedrag dat de Raad als gevolg van de nacalculatie van januari 2007 in de derde reguleringsperiode als correctie toepast op de tarieven van netbeheerder i
r_p	heffingsrente in periode p volgens art. 30, lid 5, Algemene Wet inzake de Rijksbelastingen
$p_{i,j,2007}$	het vastgestelde tarief voor 2007 voor tariefdrager j van netbeheerder i
$p_{i,j, jan07}$	het in januari 2007 gehanteerde tarief voor tariefdrager j van netbeheerder i
$rv_{i,j,2005-2007}$	het rekenvolume in de jaren 2005-2007 voor tariefdrager j van netbeheerder i
$jf_{j, jan2007}$	de jaarfractie van het rekenvolume van tariefdrager j voor januari 2007

28. De jaarfractie geeft weer welk deel van het jaarlijkse rekenvolume per tariefdrager is gerealiseerd in de maand januari 2007. Voor het verbruiksvolume van kleinverbruikers hanteert de Raad de jaarfractie die gelijk is aan het deel van het jaarverbruik dat volgens de verbruiksprofielen van Enbin wordt toegerekend aan januari 2007. Dit komt neer op een waarde van 0,169. Voor de overige volumes hanteert de Raad een jaarfractie die gelijk is aan het aantal dagen in januari 2007 gedeeld door het aantal dagen van 2007. De fractie heeft zodoende een waarde van 31/365.

⁶ Brieven van 1 december 2006 met kenmerken 102365_1/7.B764, 102370_1/8.B764, 102370_2/7.B764, 102370_4/9.B764, 102370_5/7.B764, 102365_6/10.B764, 102370_6/9.B764, 102370_7/6.B764, 102370_8/8.B764, 102365_10/8.B764, 102370_9/8.B764, 102370_10/7.B764, 102370_11/7.B764, 102370_12/9.B764, www.energiekamer.nl.

⁷ Zie randnummer 184 van het methodebesluit.

4 Nacalculatie eerste helft 2008

Aanleiding

29. De Raad heeft de tarieven voor het jaar 2008 vastgesteld per 1 juli 2008. Dit had tot gevolg dat netbeheerders vanaf januari tot en met juni 2008 nog niet de tarieven voor 2008 hanteren. Zoals opgenomen in het methodebesluit⁸ calculeert de Raad daarom op dezelfde wijze als de nacalculatie januari 2007 de inkomsten voor de maanden januari tot en met juni 2008 na.

Methode

30. Ook hier berekent de Raad het nacalculatiebedrag als de inkomsten die netbeheerders uit gereguleerde tarieven hadden mogen verdienen verminderd met de inkomsten die ze daadwerkelijk hebben verdiend op basis van rekenvolumes. Het bedrag dat netbeheerders uit gereguleerde tarieven hadden mogen verdienen is gelijk aan de totale inkomsten voor 2008, die volgen na toepassing van de x -factor, vermenigvuldigd met de jaarfractie voor de eerste helft van 2008. Het bedrag dat netbeheerders hebben verdiend is gelijk aan het product van de gehanteerde tarieven tijdens de eerste helft van 2008, de rekenvolumina en de jaarfractie voor de eerste helft van 2008.

$$Nac_{i,S1\_2008} = TI_{i,2008} \cdot jf_{S1\_2008} - \sum_j (p_{i,j,S1\_2007} \cdot rv_{i,j,2008} \cdot jf_{S1\_2008})$$

waarbij:

$Nac_{i,S1\_2008}$ het bedrag dat de Raad als gevolg van de nacalculatie van de eerste helft van 2008 in de derde reguleringsperiode als correctie toepast op de tarieven van netbeheerder i

$TI_{i,2008}$ de totale inkomsten 2008 voor netbeheerder i zonder correcties

jf_{S1_2008} de algemene jaarfractie voor de eerste helft van 2008

$p_{i,j,S1\_2008}$ het gehanteerde tarief in de eerste helft van 2008 voor tariefdrager j van netbeheerder i

$rv_{i,j,2008}$ het rekenvolume in het jaar 2008 voor tariefdrager j van netbeheerder i

31. De jaarfractie geeft weer welk deel van het jaarlijkse rekenvolume per tariefdrager is gerealiseerd in de maanden januari tot en met juni 2008. Voor het gebruiksvolume van kleinverbruikers stelt de Raad de jaarfractie gelijk aan het deel van het jaarverbruik dat volgens de verbruiksprofielen van Enbin wordt toegerekend aan de periode januari t/m juni 2008. Voor de overige volumes stelt de Raad de jaarfractie gelijk aan het aantal dagen van januari t/m juni 2008 gedeeld door het aantal dagen van 2008. Omdat deze genoemde jaarfracties aan elkaar gelijk zijn hanteert de Raad deze jaarfractie als algemene jaarfractie voor de tweede helft van 2008. De jaarfractie heeft de waarde 0,503.

---

⁸ Zie randnummer 185 van het methodebesluit.

5 Nacalculaties op basis van de gewijzigd vastgestelde x -factoren

Aanleiding

32. De Raad heeft op 27 mei 2009 besloten tot wijziging van de x -factoren voor de derde reguleringsperiode vanwege het gebruik van onjuiste gegevens in de eerdere besluiten van 25 april 2008.⁹ De Raad is bij de vaststelling van deze besluiten uitgegaan van onjuiste kostendata over 2006 met als gevolg dat de x -factoren te hoog zijn vastgesteld. Deze x -factoren worden hierna aangeduid als de *oude* x -factoren. De Raad heeft in de besluiten van 27 mei 2009 de x -factoren voor netbeheerders lager vastgesteld. Deze x -factoren worden hierna aangeduid als de *nieuwe* x -factoren. Dit heeft tot gevolg dat netbeheerders in de periode van 1 januari 2008 tot en met 31 december 2009 te weinig inkomsten mochten ontvangen. De Raad corrigeert deze misgelopen inkomsten met het vaststellen van de tarieven voor 2010. De misgelopen inkomsten worden via een vijftal nacalculaties in de totale inkomsten 2010 verrekend. Het gaat om drie nacalculatie ter correctie van de totale inkomsten 2008, 2009 en 2010, en om de wijziging van de hiervoor beschreven nacalculatie eerste helft 2008 en nacalculatie tweede reguleringsperiode.

5.1 Nacalculatie totale inkomsten 2008

Aanleiding

33. Het vaststellen van lagere x -factoren voor netbeheerders door de Raad heeft tot gevolg dat in de tariefbesluiten 2008 een te lage TI_{2008} is vastgesteld voor netbeheerders. Hiervoor dient te worden gecorrigeerd.

Methode

34. De Raad berekent het nacalculatiebedrag als de inkomsten die netbeheerders uit gereguleerde tarieven in 2008 hadden mogen verdienen op basis van de nieuwe x -factoren (zoals vastgesteld in het besluit van 25 april 2008) verminderd met de inkomsten die netbeheerders uit gereguleerde tarieven in 2008 hadden mogen verdienen op basis van de oude x -factoren (zoals vastgesteld in de besluiten van 27 mei 2009). Het bedrag dat netbeheerders hadden mogen verdienen op basis van de nieuwe x -factoren wordt berekend met behulp van de formule zoals weergegeven in artikel 81b, eerste lid, onder d van de Gaswet en de nieuwe x -factor. Het bedrag dat netbeheerders hadden mogen verdienen op basis van de oude x -factoren is gelijk aan de totale inkomsten voor 2008 zoals deze zijn vastgesteld in de tariefbesluiten 2008.

$$Nac_{i, TI_{2008}} = TI_{i, 2008, nieuw} - TI_{i, 2008, oud}$$

waarbij:

$Nac_{i, TI_{2008}}$ het bedrag dat de Raad als gevolg van de nacalculatie van de totale inkomsten 2008 als correctie toepast op de tarieven van netbeheerder i

$TI_{i, 2008, nieuw}$ de totale inkomsten 2008 die netbeheerder i op basis van de *nieuwe* x -factoren

---

⁹ Besluit van 27 mei 2009 met kenmerk 103203 (wijzigingsbesluit) en besluit van 25 april 2008 met kenmerk 102449_1/167 (methodebesluit)

$TI_{i,2008,oud}$ de totale inkomsten 2008 voor netbeheerder i op basis van de *oude*- x -factoren

5.2 Nacalculatie totale inkomsten 2009

Aanleiding

35. Het vaststellen van lagere x -factoren voor netbeheerders door de Raad heeft tot gevolg dat in de tariefbesluiten 2009 een te lage TI_{2009} is vastgesteld voor netbeheerders. Hiervoor dient te worden gecorrigeerd.

Methode

36. De Raad berekent het nacalculatiebedrag als de inkomsten die netbeheerders uit gereguleerde tarieven in 2009 hadden mogen verdienen op basis van de nieuwe x -factoren verminderd met de inkomsten die netbeheerders uit gereguleerde tarieven in 2009 hadden mogen verdienen op basis van de oude x -factoren. Het bedrag dat netbeheerders hadden mogen verdienen op basis van de nieuwe x -factoren wordt berekend met behulp van de formule zoals weergegeven in artikel 81b, eerste lid, onder d, van de Gaswet en de nieuwe x -factor. Het bedrag dat netbeheerders hadden mogen verdienen op basis van de oude x -factoren is gelijk aan de totale inkomsten voor 2009 zoals deze zijn vastgesteld in de tariefbesluiten 2009.

$$Nac_{i, TI 2009} = TI_{i, 2009, nieuw} - TI_{i, 2009, oud}$$

waarbij:

$Nac_{i, TI 2009}$ het bedrag dat de Raad als gevolg van de nacalculatie van de totale inkomsten 2009 als correctie toepast op de tarieven van netbeheerder i

$TI_{i, 2009, nieuw}$ de totale inkomsten 2009 voor netbeheerder i op basis van de *nieuwe*- x -factoren

$TI_{i, 2009, oud}$ de totale inkomsten 2009 voor netbeheerder i op basis van de *oude*- x -factoren

5.3 Nacalculatie totale inkomsten 2010

Aanleiding

37. Volgens artikel 81b, eerste lid, onder d, van de Gaswet dienen de totale inkomsten 2010 berekend te worden op basis van de totale inkomsten 2009, zoals deze is vastgesteld in de tariefbesluiten 2009. Deze tariefbesluiten zijn echter nog vastgesteld op basis van de oude, onjuist vastgestelde x -factoren. Om dit te corrigeren is een nacalculatie voor de TI_{2010} berekend.

Methode

38. De Raad berekent het nacalculatiebedrag als de inkomsten die netbeheerders uit gereguleerde tarieven in 2010 mogen gaan verdienen op basis van de nieuwe x -factoren verminderd met de inkomsten die netbeheerders uit gereguleerde tarieven in 2010 mogen gaan verdienen op basis van de oude x -factoren.

Beide worden berekend op basis van de formule zoals weergegeven in artikel 81b, onder d, van de Gaswet.

$$Nac_{i,TI2010} = TI_{i,2010,nieuw} - TI_{i,2010,oud}$$

waarbij:

$Nac_{i,TI2010}$ het bedrag dat de Raad als gevolg van de nacalculatie van de totale inkomsten 2010 als correctie toepast op de tarieven van netbeheerder i

$TI_{i,2010,nieuw}$ de totale inkomsten 2010 voor netbeheerder i op basis van de *nieuwe*- x -factoren

$TI_{i,2010,oud}$ de totale inkomsten 2010 voor netbeheerder i op basis van de *oude*- x -factoren

5.4 Wijziging van de nacalculatie eerste helft 2008

Aanleiding

39. De Raad heeft op 27 mei 2009 besloten tot wijziging van de x -factoren voor de derde reguleringsperiode. Het vaststellen van lagere x -factoren voor netbeheerders door de Raad heeft tot gevolg dat in de tariefbesluiten 2008 een te lage TI2008 is vastgesteld voor netbeheerders. De TI2008 zijn gebruikt om de nacalculatiebedragen eerste helft 2008 uit te rekenen. Hiervoor dient te worden gecorrigeerd.

Methode

40. De Raad berekent de wijziging van het nacalculatiebedrag eerste helft 2008 door het oude nacalculatiebedrag eerste helft 2008 te verminderen met het nieuwe nacalculatiebedrag eerste helft 2008. Het oude nacalculatiebedrag eerste helft 2008 wordt berekend zoals beschreven onder randnummer 30. Het nieuwe nacalculatiebedrag berekent de Raad op dezelfde wijze, waarbij zij gebruik maakt van de nieuwe x -factoren om de TI2008 te berekenen.

$$Nac_{i,S1_2008}^{WZ} = Nac_{i,S1_2008,oud} - Nac_{i,S1_2008,nieuw}$$

waarbij:

$Nac_{i,S1_2008}^{WZ}$ het bedrag dat de Raad als gevolg van de wijziging van de nacalculatie eerste helft 2008 als correctie toepast op de tarieven 2010 van netbeheerder i

$Nac_{i,S1_2008,oud}$ het bedrag dat de Raad als gevolg van de nacalculatie van de eerste helft van 2008 in de derde reguleringsperiode als correctie toepast op de tarieven van netbeheerder i op basis van de *oude*- x -factor

$Nac_{i,S1_2008,nieuw}$ het bedrag dat de Raad als gevolg van de nacalculatie van de eerste helft van 2008 in de derde reguleringsperiode als correctie toepast op de tarieven van netbeheerder i op basis van de *nieuwe*- x -factor

5.5 Wijziging van de nacalculatie tweede reguleringsperiode

Aanleiding

41. De Raad heeft op 27 mei 2009 besloten tot wijziging van de x -factoren voor de derde reguleringsperiode. De reden hiervoor was dat zij bij de vaststelling van de x -factor besluiten van 25 april 2008 gebruik heeft gemaakt van onjuiste kostendata 2006. In het besluit van 27 mei 2009 heeft de Raad de x -factoren op basis van de juiste kostendata 2006 vastgesteld. De nacalculatiebedragen tweede reguleringsperiode zijn ook vastgesteld op basis van de onjuiste kostendata 2006. De nacalculatie tweede reguleringsperiode dient daarom te worden aangepast.

Methode

42. De Raad berekent de wijziging van het nacalculatiebedrag door het oude nacalculatiebedrag tweede reguleringsperiode te verminderen met het nieuwe nacalculatiebedrag tweede reguleringsperiode. Het oude nacalculatiebedrag tweede reguleringsperiode wordt berekend zoals beschreven in hoofdstuk 2 van deze bijlage. Het nieuwe nacalculatiebedrag berekent de Raad op dezelfde wijze, waarbij zij gebruik maakt van de juiste kostendata uit 2006.

$$Nac_{i,2RP}^{WZ} = Nac_{i,2RP,oud} - Nac_{i,2RP,nieuw}$$

waarbij:

$Nac_{i,2RP}^{WZ}$	het bedrag dat de Raad als gevolg van de wijziging van de nacalculatie tweede reguleringsperiode als correctie toepast op de tarieven 2010 van netbeheerder i
$Nac_{i,2RP,oud}$	het bedrag dat de Raad als gevolg van de nacalculatie van de tweede reguleringsperiode in de derde reguleringsperiode als correctie toepast op de tarieven van netbeheerder i op basis van de <i>onjuiste</i> kostendata 2006
$Nac_{i,2RP,nieuw}$	het bedrag dat de Raad als gevolg van de nacalculatie van de tweede reguleringsperiode in de derde reguleringsperiode als correctie toepast op de tarieven van netbeheerder i op basis van de <i>juiste</i> kostendata 2006

6 Nacalculatie lokale heffingen 2008

Aanleiding

43. In het methodebesluit voor de derde reguleringsperiode voor regionale netbeheerders gas heeft de Raad aangekondigd na te calculeren voor het objectiveerbare regionale verschil (hierna: ORV) 'lokale heffingen'¹⁰. De Raad beschikt over feitelijke gegevens van de lokale heffingen in 2008. De Raad past de totale inkomsten 2010 aan, nu de feitelijke gegevens van de kosten van lokale heffingen afwijken van de geschatte gegevens van de kosten van lokale heffingen in 2008.

Methode

---

¹⁰ Besluit van 25 april 2008 met kenmerk 102449_1/167, randnummer 147.

44. Met de correctie voor de nacalculatie lokale heffingen verrekent de Raad het verschil van (1) de inkomsten die de netbeheerder in de regulering heeft omdat gebruik is gemaakt van geschatte kosten voor lokale heffingen en (2) de inkomsten die de netbeheerder had gehad indien de Raad over de feitelijke gegevens van de kosten voor lokale heffingen in het desbetreffende jaar had beschikt. In de berekening van de x -factor voor de regionale netbeheerders gas voor de derde reguleringsperiode is rekening gehouden met het ORV lokale heffingen door een schatting op te nemen voor de hoogte van de kosten voor lokale heffingen. Indien de Raad bij de berekening van de x -factor over feitelijke gegevens van het jaar 2008 had beschikt, was mogelijk een andere x -factor tot stand gekomen.
45. De Raad berekent de correctie voor de nacalculatie lokale heffingen aan de hand van drie stappen. Ten eerste bepaalt de Raad de kosten voor lokale heffingen 2008, uitgedrukt in prijzen voor het jaar 2007. Dit doet de Raad door de kosten voor lokale heffingen 2008 te verminderen met de inflatie (cpi) voor het jaar 2008.
46. Ten tweede past de Raad de resulterende kosten voor lokale heffingen 2008 in prijzen 2007 toe in de berekening van de x -factor voor de regionale netbeheerders gas voor de derde reguleringsperiode¹¹. De Raad vervangt hierbij de waarden van de lokale heffingen, *precariokosten 2006 en gedoogbelastingen 2003* van het tabblad ORV door de waarden voor de resulterende kosten voor lokale heffingen 2008 in prijzen 2007. Het effect op de inkomsten van de netbeheerder komt tot uitdrukking in de (mogelijke) verandering van de x -factor.
47. Ten derde wordt het bedrag voor de correctie van de nacalculatie bepaald door het verschil te berekenen tussen de toegestane inkomsten 2008 met toepassing van de x -factor met geschatte kosten voor lokale heffingen en de toegestane inkomsten 2008 door toepassing van de x -factor met de feitelijke kosten voor lokale heffingen. De Raad berekent het nacalculatiebedrag als volgt:

$$Nac_{i,LH} = TI_{i,2008,LHgeschat} - TI_{i,2008,LHrealisatie}$$

waarbij:

$TI_{i,2008,LHgeschat}$ de toegestane inkomsten van netbeheerder i voor het jaar 2008 die resulteren met toepassing van de x -factor die tot stand komt met de *geschatte* kosten voor lokale heffingen

$TI_{i,2008,LHrealisatie}$ de toegestane inkomsten van netbeheerder i voor het jaar 2008 die resulteren met toepassing van de x -factor die tot stand komt met de *feitelijke* kosten voor lokale heffingen

---

¹¹ Zie de berekening van de x -factoren, *Wijziging: X-factoren en rekenvolumina voor de regionale netbeheerders gas 3e periode* van 25 mei 2008, www.energiekamer.nl.

Bijlage 2

Behandeling van zienswijzen

1 Inleiding

1. De Raad heeft van twee partijen een zienswijze ontvangen naar aanleiding van de terinzagelegging van het de tariefvoorstellen van de regionale netbeheerders gas. Van de terinzagelegging is mededeling gedaan in de Staatscourant¹.
2. De Raad merkt op dat de gewezen terinzagelegging geen zienswijzenprocedure in de zin van Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) betreft. Het feit dat een zienswijze hieronder inhoudelijk wordt behandeld impliceert dan ook niets over eventuele belanghebbendheid in de zin van artikel 3:15 Awb van een partij bij onderhavig tariefbesluit.
3. De Raad heeft schriftelijke zienswijzen ontvangen van:
  - de Vereniging voor Energie, Milieu en Water (hierna: VEMW)
  - Fuwll Energy Group N.V. (hierna: Fuwll)

2 Zienswijze VEMW: “Wat is de onderbouwing van de kostenoriëntatie van de tarieven?”

4. VEMW merkt op dat de tariefvoorstellen van de netbeheerders zonder enige onderbouwing ter inzage zijn gelegd en dat elke motivering voor de ter inzage gelegde tarieven ontbreekt.

Reactie

5. Naar aanleiding van deze zienswijze zal de Raad overgaan tot openbaarmaking van de integrale tariefvoorstellen, inclusief onderbouwing, met uitzondering van die gegevens die gelet de uitzonderingsgronden op openbaarmaking genoemd in de Wet openbaarheid van bestuur als vertrouwelijk moeten worden aangemerkt.
6. Voorts merkt de Raad op dat uitgangspunt van de reguleringssystematiek zoals neergelegd in de Gaswet, de Tarievencode en de methodebesluiten is dat de vast te stellen tarieven kostengeoriënteerd zijn.² Gelet hierop heeft de Raad ten aanzien van voorgestelde tarieven die 10% of meer hoger liggen dan de tarieven 2009, de netbeheerder gevraagd de voorgestelde tariefstijging te motiveren aan de hand van een kostenonderbouwing. In gevallen waarin dit niet heeft geleid tot een aanpassing van het voorgestelde tarief, heeft de Raad de motivering beoordeeld in het licht van het uitgangspunt dat tarieven kostengeoriënteerd dienen te zijn en op basis van die beoordeling de voorgestelde tarieven al dan niet gewijzigd vastgesteld.

---

¹ Staatscourant, 5 oktober 2009, nr. 14960.

² Dit uitgangspunt is onder meer vastgelegd in artikel 81b van de Gaswet, art. 2.2.2.1 van de TarievenCode Gas en randnummers 32 en 51 van het Methodebesluit transport(gerelateerde) taken regionale netbeheerders gas van 25 april 2008 met het kenmerk 102449/ 167.

Conclusie

7. Gelet op het bovenstaande heeft de Raad geen reden om aan te nemen dat de met dit besluit vastgestelde tarieven niet langer kostengeoriënteerd zijn. Na toetsing op vertrouwelijkheid zal de Raad overgaan tot openbaarmaking van de integrale tariefvoorstellen, inclusief onderbouwing, met uitzondering van die gegevens die als vertrouwelijk moeten worden aangemerkt.

3 Zienswijze Fuwell: gebruik capaciteitsafhankelijke tarieven benadeelt investeerders in aardgasvulstations

8. In haar zienswijze maakt Fuwell³ bezwaar tegen het hanteren van capaciteitsafhankelijke tarieven door de netbeheerders. Door het per 1 januari 2009 overschakelen van volumeafhankelijke tarieven naar capaciteitsafhankelijke tarieven worden volgens Fuwell alle investeerders in aardgasvulstations benadeeld. Doordat is overgeschakeld naar capaciteitsafhankelijke tarieven betalen investeerders in aardgasvulstations nu niet meer naar rato van het afgenomen volume, maar op basis van het type aansluiting dat zij hebben. Deze ondernemingen nemen (nu) nog nauwelijks volumes af, waardoor zij fors meer zijn gaan betalen voor het hebben van een aansluiting op het gasnetwerk.

Reactie

9. De Raad overweegt dat uit de TarievenCode Gas volgt dat de Raad capaciteitsafhankelijke tarieven vaststelt. Netbeheerders dienen bij hun tarievenvoorstel rekening te houden met hetgeen in de TarievenCode Gas is bepaald, op grond van artikel 81b, eerste lid, onderdeel b van de Gaswet. Gelet hierop ziet de Raad in de zienswijze van Fuwell geen reden de tarieven afwijkend van de tariefvoorstellen vast te stellen.

Conclusie

10. Deze zienswijze heeft niet geleid tot een wijziging in de beoordeling van de tariefvoorstellen.

---

³ Fuwell is een investeringsmaatschappij in aardgasvulstations voor het wegvervoer. De zienswijze dient zij mede namens alle overige investeerders in aardgasvulstations voor het wegvervoer (CNG) in.

Appendix bij Bijlage 1

Nacalculatie- en correctiebedragen

	Nac _{i,2RP}	Nac _{i,jan2007}	Nac _{i,S1_2008}	Nac _{i,T12008}	Nac _{i,T12009}	Nac _{i,T12010}	Nac _{i,2RPWZ}	Nac _{i,S1_2008WZ}	Nac _{i,LH}	Nac _{i,2010, GoEn}
Endinet Haarlemmermeer B.V.	-511.577	-3.992	-247.200	44.379	84.453	79.048	100.462	22.025	0	0
DELTA Netwerkbedrijf B.V.	-1.482.005	-233.219	-1.155.695	151.054	287.757	269.629	284.158	350.499	0	0
Enexis N.V.	-18.463.367	331.834	-8.293.526	1.453.337	2.725.006	2.512.455	3.430.283	609.795	242.223	107.652
Intergas Energie B.V.	-1.302.251	16.471	-445.191	91.508	179.173	172.544	257.083	45.499	-18.302	0
Cogas Infra & Beheer B.V.	-1.185.896	45.747	-364.833	83.552	163.762	157.867	224.557	49.854	-33.421	0
Endinet Regio Eindhoven B.V.	-1.621.162	95.481	-867.872	139.758	264.562	246.308	316.133	69.523	0	0
Liander N.V.	-18.624.438	-40.895	-7.959.051	1.536.139	2.941.707	2.771.088	3.552.258	764.160	512.046	0
Endinet Oost-Brabant N.V.	-1.898.021	-83.735	-710.683	157.921	297.682	275.951	364.888	78.131	0	0
N.V. RENDO	-956.374	-66.123	-111.719	62.937	126.756	125.615	183.869	31.334	-37.762	0
Westland Infra Netbeheer B.V.	-1.133.653	252.951	-782.224	94.006	185.474	180.096	223.563	15.352	0	0
Zebra Gasnetwerk B.V.	0	0	-136.294	58.496	110.732	103.092	0	-159.964	0	0
Stedin B.V.	-16.394.158	216.958	-5.028.336	1.271.742	2.483.711	2.386.847	3.060.500	556.901	-416.585	0

	Cor _{i,2010,2RP}	Cor _{i,2010,jan2007}	Cor _{i,2010,S1_2008}	Cor _{i,T12008}	Cor _{i,T12009}	Cor _{i,T12010}	Cor _{i,2RPWZ}	Cor _{i,S1_2008WZ}	Cor _{i,LH}	Cor _{i,2010, GoEn}
Endinet Haarlemmermeer B.V.	-183.538	-1.432	-88.688	47.765	86.775	79.048	108.128	23.705	0	0
DELTA Netwerkbedrijf B.V.	-531.697	-83.672	-414.627	162.580	295.671	269.629	305.841	377.245	0	0
Enexis N.V.	-6.624.079	119.052	-2.975.458	1.564.235	2.799.943	2.512.455	3.692.035	656.326	260.706	107.652
Intergas Energie B.V.	-467.207	5.909	-159.721	98.491	184.100	172.544	276.700	48.971	-19.698	0
Cogas Infra & Beheer B.V.	-425.462	16.413	-130.891	89.927	168.265	157.867	241.693	53.658	-35.971	0
Endinet Regio Eindhoven B.V.	-581.622	34.256	-311.365	150.422	271.838	246.308	340.256	74.828	0	0
Liander N.V.	-6.681.866	-14.672	-2.855.459	1.653.356	3.022.604	2.771.088	3.823.318	822.470	551.119	0
Endinet Oost-Brabant N.V.	-680.951	-30.042	-254.971	169.972	305.868	275.951	392.731	84.093	0	0
N.V. RENDO	-343.117	-23.723	-40.081	67.739	130.241	125.615	197.900	33.725	-40.644	0
Westland Infra Netbeheer B.V.	-406.719	90.751	-280.638	101.180	190.575	180.096	240.622	16.523	0	0
Zebra Gasnetwerk B.V.	0	0	-48.898	62.959	113.777	103.092	0	-172.171	0	0
Stedin B.V.	-5.881.712	77.838	-1.804.010	1.368.784	2.552.013	2.386.847	3.294.035	599.396	-448.373	0

Algemene opmerkingen:

1. Een uitleg van de hierboven gehanteerde symbolen is te vinden in onderhavig besluit
2. De nacalculatie- en correctiebedragen in deze bijlage zijn uitgedrukt in Euro's.
3. Een positief correctiebedrag leidt tot een opwaartse correctie van de inkomsten, een negatief bedrag tot een neerwaartse.
4. De relevante heffingsrente voor 2009 bedraagt: 4,75%
5. De relevante heffingsrente voor 2010 bedraagt: 2,75%
6. De nacalculatiebedragen van de laatste zes nacalculaties zijn gelijk aan de correctiebedragen